

Seminář pro vodoprávní úřady Medlov 2014 TBD nad vodními díly

Ing. Vítězslav Pytelka, VODNÍ DÍLA - TBD
Medlov 9.10.2014

- 1) Vymezení vodních děl podléhající technickobezpečnostnímu dohledu
- 2) Rozsah a četnost provádění TBD u jednotlivých kategorií VD
- 3) TBD v jednotlivých etapách přípravy, výstavby, rekonstrukce.....

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly, ve znění vyhlášky č. 255/2010 Sb.

Vodní zákon

- § 61 – Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly
- § 62 – Povinnosti vlastníků a stavebníků vodních děl při technickobezpečnostním dohledu

§ 61 o technickobezpečnostním dohledu

- Technickobezpečnostním dohledem (TBD) nad VD se rozumí zjišťování technického stavu vodního díla ke vzdouvání, nebo zadržování vody, a to z hlediska bezpečnosti a stability a možných příčin jejich poruch. TBD je také prevence proti vzniku ZPV a proto je rovněž nedílnou součástí komplexní protipovodňové ochrany.
- Provádí se zejména pozorováním a prohlídkami vodních děl, měřením deformací, sledováním průsakových a tlakových poměrů a d. a hodnocením jejich výsledků. Při zjištění negativních jevů jsou navrhována nápravná opatření.
- Z hlediska TBD jsou VD rozdělena do I. až IV. kategorie podle výše možných škod na majetku, ohrožení lidských životů, ztrát z užitku a omezení funkcí.
- Vymezení VD podléhajících TBD, stanovení kritérií a postup pro zařazení VD do kategorií a náležitosti Programu TBD stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou č. 471/2001 Sb. v platném znění.
- Žadatel o povolení nového nebo změny dokončeného VD vymezeného vyhláškou je povinen k žádosti o povolení předložit posudek pro zařazení VD do kategorie, s návrhem podmínek provádění TBD.

§ 62 povinnosti vlastníků VD při TBD

- TBD vykonává vlastník VD na svoje náklady
- U VD I. až III. kategorie je povinen vlastník , případně stavebník zajistit TBD prostřednictvím pověřené osoby. U VD III. kategorie může TBD provádět vlastník nebo stavebník sám, pokud je pověřenou osobou.
- IV. kategorie si může vlastník/stavebník vykonávat TBD sám.
- Při provádění TBD je vlastník/stavebník VD zařazeného do I. až IV. kategorie povinen:
 - Určit fyzickou osobu odpovědnou za TBD a oznámit její jméno, adresu, telefon příslušnému vodoprávnímu úřadu, u VD IV. kategorie se za odpovědnou osobu považuje vlastník, pokud neurčil jinou osobu.
 - Přizvat příslušný vodoprávní úřad k prohlídce VD (u VD III. kategorie 1 x za 4 roky, u staveb IV. kategorie 1 x za 10 let).
 - U VD I. – III. kategorie předkládat zprávy o výsledcích TBD dle předchozího bodu, nebo častěji, pokud nastaly mimořádné okolnosti týkající se bezpečnosti VD.
 - U VD I. – III. kategorie předat VÚ Program TBD nebo jeho změnu.

Vyhláška č. 471/2001 Sb., o TBD nad VD, ve znění vyhlášky č. 255/2010 Sb.

- § 1 - Tato vyhláška vymezuje VD podléhající TBD, stanoví kritéria a postup jejich zařazení do kategorií, rozsah a četnost provádění dohledu u jednotlivých kategorií vodních děl v jednotlivých etapách jejich přípravy, výstavby, změny vodního díla po jeho dokončení nebo provozu a náležitosti programu dohledu.
- §2 – Základní pojmy
 - Etapa přípravy stavby VD (dokumentace záměru, DÚR, PDSP)
 - Etapa stavby nebo změny VD po jeho dokončení (změna stavby VD, dříve rekonstrukce VD - změna účelu, nebo změna technických parametrů)
 - Etapa ověřovacího provozu (první zatížení VD, vyzkoušení provozu)
 - Etapa trvalého provozu (od ukončení ověřovacího provozu až do zániku povinnosti vykonávat dohled; nebo od období prvního zatížení zadrženou, nebo vzdutou vodou až.....)
 - Určené VD nad nímž byla stanovena podle vodního zákona povinnost zajistit dohled

- § 3 – Vymezení VD podléhajících dohledu
 - Dohledu podléhají:
 - Přehrady, hráze a jezy, s výjimkou příčných staveb v korytech vodních toků, jejichž výška od paty hráze po korunu je nižší než 1 m a celkový objem vzduté vody nepřesahuje 1000 m³ nebo pevných a nepohyblivých příčných vzdouvacích staveb v korytech vodních toků, jejichž pevná hrana je převýšena nade dnem v podjezí méně než 1,5 m.
 - Stavby k využití energetického potenciálu povrchových vod, pokud vzdouvají nebo zadržují vodu, s výjimkou uvedenou výše.
 - Jiné stavby sloužící ke vzdouvání nebo zadržování vody, s výjimkou nádrží zcela zahloubených v zemi bez vzdouvacího prvku, tůní, lagun, slepých ramen, vodovodů, kanalizačních sítí, rekreačních bazénů.

- § 4 – Stanovení kritérií a postupů pro zařazení vodních děl do kategorií
 - Zařazení vodního díla do jedné ze čtyř kategorií se provádí podle výše možných škod, ke kterým může dojít při hypotetické havárii vodního díla doprovázené vznikem zvláštní povodně (výsledkem je bodové zhodnocení).
 - Vyčíslení potenciálu škod provádí pověřená osoba v rámci vypracování posudku pro zařazení VD do kategorie:
 - Kvantifikace parametrů zvláštní povodně a účinků jejího šíření pod VD
 - Bodového hodnocení škod, které mohou vzniknout v důsledku havárie VD
 - VD se navrhne zařadit do jedné ze čtyř kategorií podle dosaženého potenciálu škod (IV. <15, III. ≥15-200, II. ≥200 – 1500, I. ≥1500)
 - Posudek pro zařazení vodního díla do kategorie a návrh podmínek provádění dohledu se provádí v etapě přípravy stavby VD ve fázi zpracování DÚR
 - Důvodem ke změně kategorie může být také změna VD po jeho dokončení, změna účelu užívání VD nebo změna využití území nebo jeho části pod ním.

- § 5 – Rozsah a četnost provádění dohledu

- Metody, rozsah a četnost dohledu se řídí:
 - Kategorií určeného VD.
 - Etapou určeného VD podle §2.
 - Typem určeného vodního díla z hlediska provozních podmínek a zatěžovacích stavů (specifické typy VD z tohoto hlediska - ochranné hráze, suché nádrže, odkaliště)
- V etapě přípravy stavby se pro VD I. až III. kategorie dohled zajišťuje zpracováním projektu měření (předpokládá se, že již jako součást TBD prostřednictvím odborně způsobilé osoby pověřené výkonem TBD pro příslušnou kategorii)
- Pro VD IV. kategorie se projekt měření zpracovává pouze, pokud to vlastníkově uloží vodoprávní úřad.
- V etapě výstavby nebo změny VD po je dokončení, v etapě ověřovacího provozu a v etapě trvalého provozu určeného VD I. až III. kategorie se dohled provádí:
 - Zpracováním Programu dohledu
 - Pozorováním a měřením určených jevů a skutečností stanovených programem dohled
 - Obchůzkami
 - Zpracováváním hodnotících zpráv o dohledu s případnými návrhy opatření k odstranění zjištěných nedostatků
 - Prohlídkami podle § 62 VZ
 - Hodnocením výsledků všech pozorování a měření

- Dohled u určeného vodního díla IV. kategorie v etapě stavby nebo změny vodního díla po jeho dokončení, v etapě ověřovacího provozu a v etapě trvalého provozu se provádí obchůzkami (hodnotí se jevy a skutečnosti)
- U odkališť, kde dochází k postupnému zvyšování zatížení, se dohled provádí jako v etapě ověřovacího provozu po celou dobu jejich provozu, rekultivace až do uvedení do neškodného stavu
- U určených VD, kde není možné zajistit etapu ověřovacího provozu, se klade větší důraz na výkon TBD v období přípravy a výstavby, rozsah a četnost se pak stanoví v závislosti na provizorních režimech a zatížení určeného VD. Při zatížení VD se rozsah a četnosti měření a pozorování operativně zvýší, za situace bez zatížení vodou se četnost, popřípadě rozsah dohledu může snížit (např. OH, SN).
- §6 Projekt měření a jeho obsah
 - Technický dokument, jehož obsahem je rozsah a způsob měření a pozorování určeného VD, jakož i návrh zařízení a přístrojů pro měření

- §7 Program dohledu a jeho obsah
 - Program dohledu je technický dokument, který obsahuje rozsah a zajištění činností, které jsou významné pro bezpečnost a stabilitu určeného VD.
 - Program obsahuje: kontaktní údaje pověřené osoby a osoby odpovědné za dohled podle § 62 odst. 4 písm. a) vodního zákona, příslušných povodňových orgánů a HZS příslušného kraje.
 - Četnost obchůzek, pozorování a měření a skutečností, které jsou významné pro bezpečnost VD a jeho stabilitu
 - Předmět a rozsah pozorování, měření a obchůzek, jakož i způsob zaznamenávání výsledků
 - Pracovní postupy k pozorování a měření
 - Pokyny pro obsluhu
 - Pokyny pro náhradní měření a předávání výsledků v případě výpadku monitorovacího systému, je-li zaveden, včetně četnosti kontrolních měření prováděných ručně
 - Režim zpracování zpráv dohledu, odkazy na dokumentaci zabudovaných měřících přístrojů a zařízení, mezní, případně kritické hodnoty sledovaných jevů, meze bdělosti sledovaných jevů, údaje o parametrech zvláštní povodně, místo uložení programu dohledu

- §8 Zpracování výsledků pozorování a měření
- §9 Obchůzky
- §10 Zprávy o dohledu
- § 11 Prohlídky

- § 12 Rozsah účasti vlastníka, popřípadě stavebníka při provádění dohledu
 - U určeného VD I. až III. kategorie se provádění dohledu účastní vlastník, popřípadě stavebník určeného VD tak, že
 - Shromažďuje výsledky pozorování, měření a obchůzek a předává je k hodnocení osobě pověřené TBD v termínech stanovených Programem dohledu
 - Zajišťuje údržbu a opravy zařízení pro kontrolní měření
 - Svolává pravidelné, podle potřeby i mimořádné prohlídky, účastní se jich a pořizuje z nich zápis
 - Předem informuje osobu pověřenou TBD o přípravě projekčních a stavebních prací nebo jiných zásazích na VD a jeho okolí, pokud mohou mít vliv na jeho okolí, na bezpečnost a stabilitu VD
 - Informuje osobu pověřenou TBD o zpracování a schválení manipulačních řádů určeného VD.

Přehled VD I. až III. kategorie v ČR

•VD I. kategorie	27
•VD II. kategorie	68
•VD III. kategorie	357

Přehled VD I. až III. kategorie podle jednotlivých krajů

Jihomoravský	1	7	16
Královehradecký	0	3	24
Moravskoslezský	5	2	14
Olomoucký	3	1	16
Pardubický	0	12	22
Vysočina	4	3	48
Zlínský	1	6	10

Děkuji Vám za pozornost

Ing. Vítězslav Pytelka
VODNÍ DÍLA TBD – a.s.

+420 777 769 372
pytelka@vdtbd.cz



VODNÍ DÍLA - TBD